

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 907/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. decembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Gažíkom, Bojnická cesta 7, Prievidza, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 283/2013 a jeho rozsudkom z 30. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2014 faxom a 13. augusta 2014 poštou doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 283/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 30. apríla 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ uvádza, že 29. marca 2010 faxom a následne 30. marca 2010 poštou sa domáhal voči odporcovi – Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím vo výške 40 000 €.

V sťažnosti poukazuje na okolnosti, za ktorých mu predmetná škoda vznikla. Uvádza, že 21. decembra 1998 bola voči nemu vedená exekúcia predajom špecifikovaných nehnuteľností – domu a zastavanej plochy, ktorých bol spoluvlastníkom v podiele 1/2. Uznesením z 13. septembra 1999 Okresný súd Rožňava *„zasiahol do... (jeho) vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, keď na základe jeho rozhodnutia pripadla 1/2 nehnuteľnosti druhému spoluvlastníkovi, ktorý ju však získal za podhodnotenú a netržnú cenu“*. Sťažovateľ uvádza, že v konaniach pred súdmi Slovenskej republiky úspešný nebol, až Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vydal 14. októbra 2008 rozhodnutie, ktorým rozhodol, že Slovenská republika porušila jeho ľudské práva a základné slobody. Sťažovateľ poukazuje na to, že rozhodnutím ESLP mu bola priznaná náhrada len časti škody, pričom ESLP *„nezoľadnil, že k vyplateniu peňazí, ako náhrady čiastočne majetkovej a nemajetkovej ujmy dôjde až o 10 rokov po predaji nehnuteľností, čím... v dôsledku neskorej platby narastali z nevyplatených dlhových úroky z omeškania a trovy exekúcie. ESLP odškodnil len časť priamej škody.“*

Dňa 29. septembra 2009 sťažovateľ požiadal o prerokovanie náhrady zvyšnej škody podľa č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), ktorá mu mala byť spôsobená Okresným súdom Rožňava. Následne

sa domáhal náhrady tejto škody návrhom podaným Okresnému súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“).

O návrhu rozhodol okresný súd rozsudkom sp. zn. 4 C 56/2010 z 22. marca 2011 tak, že ho zamietol z dôvodu, *«že náhradu škody... mal požadovať do troch rokov od vtedy odkedy škoda vznikla, t. j. odvtedy, kedy som si myslel, že uvedená škoda mi bola spôsobená.*

Ja som namietal, že v tejto lehote som sa náhrady škody nemohol domáhať, nakoľko existovalo právoplatné rozhodnutie slovenských súdov o právnom stave. Argumentácia súdu, že som mal požiadať zároveň preventívne o prerušenie konania s tým, že možno niekedy v budúcnosti za viacero rokov by mi náhrada bola priznaná odporuje ustanoveniam o náhrade škody. Uvedené však z môjho pohľadu nie je podstatné, lebo tento nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym a nezákonným úradným postom orgánu štátu možno uplatniť len vtedy, keď neexistuje rozhodnutie, ktoré by nejakým spôsobom „odobrilo“ tento postup. Takéto rozhodnutie existuje, a sú to práve uznesenia Okresného súdu Rožňava zo dňa 13. 09. 1999.

... v prípade úspechu pred Európskym súdom pre ľudské práva, keď je konštatované, že došlo k porušeniu ľudských práv, má účastník konania právo v zmysle Občianskeho súdneho poriadku podať návrh na obnovu konania. Týmto návrhom na obnovu konania môže sa poškodený účastník konania domáčať nápravy pôvodnej krivdy. Ja, ako účastník exekučného konania, som toto právo nemal, lebo obnova konania nie je prípustná v exekučných veciach. Z tohto dôvodu som bol ukrivdený na svojich právach a myslím si, že uvedený postup je protiústavný, poškodzujúci moje ľudské práva. Nie je žiaden legitímny dôvod na to, aby účastníci v exekučnom konaní nemohli byť žiadnym spôsobom odškodnený, to znamená, ak nie je možné konať o obnove konania a domáhať sa nápravy, je potom povinnosťou štátu túto náhradu mi poskytnúť.».

Sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom z 10. júla 2012 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil s tým, že pripustil dovolanie na otázku zásadného právneho významu *„či podanie na Európsky*

súd pre ľudské práva znamená prerušenie behu premlčacej lehoty vo veciach náhrady škody uplatňovanej podľa zákona 514/2003...“.

Proti rozsudku krajského súdu z 10. júla 2012 podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 6 Cdo 300/2012 z 21. augusta 2013 tak, že rozsudok krajského súdu zrušil. Najvyšší súd vytkol krajskému súdu, že *„nevyjadril svoj názor na otázku zásadného významu, ktorú predložil...“.*

Po vrátení veci najvyšším súdom vo veci opäť rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 30. apríla 2014 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„V zásade v rozsudku uvádza tie skutočnosti, ktoré vyplývajú z predchádzajúcich právnych názorov súdov, a to, že podľa neho sa jedná o náhradu škody s tým, že na daný právny vzťah sa použil zákon č. 58/1969 Zb., nakoľko zákon č. 514/2003 Z. z. nadobudol účinnosť až od 01. 07. 2004, pričom vzhľadom na prechodné ustanovenie § 27 ods. 2 citovaného zákona daný právny vzťah je potrebné posudzovať práve podľa zákona č. 58/1969 Zb. Tu však obdobne ako v novom zákone existujú dve úpravy zodpovednosti štátu za náhradu škody, a to z dôvodu nesprávneho a nezákonného postupu, podľa ktorého súd nárok posudzoval. Ďalej sa zaoberal tým, že žaloba mala byť podaná práve v 3-ročnej lehote od uvedeného zásahu. Tento právny názor odporuje judikatúre Slovenských súdov ako i jednoduchému výkladu spočívajúcemu v tom, že nasledovné rozhodnutie sa apriori zaoberalo i postupom, ktorý vykonal súd alebo exekútor pred daným rozhodnutím. Z tohto dôvodu uvedený právny názor neobstojí, lebo je zrejmé, že rozhodnutia Okresného súdu Rožňava zo dňa 13. 09. 1999 bolo rozhodnutiami, ktorým sa ex lege zaoberali aj zisťovaním ceny predávanej nehnuteľnosti a ktoré by prípadný nesprávny postup mali odstrániť takým rozhodnutím, kde by nepotvrdili nadobudnutie vlastníctva podielovému spoluvlastníkovi.

Z tohto dôvodu sa súd mal podrobnejšie zaoberať práve tým, čo si uplatňujem ja a práve tým právnym titulom, ktorý si uplatňujem ja, a to že došlo k nezákonnému rozhodnutiu, Je pravda, že toto rozhodnutie zrušené nebolo, lebo do nášho právneho

poriadku sme neprijali ustanovenie o zrušení rozhodnutí slovenských súdov rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva tak, ako to majú niektoré iné štáty. Na rozdiel od toho u nás existuje ustanovenie o obnove konania. V zmysle § 228 ods. 1 písm. d) OSP... Nakoľko obnova v exekučných konaniach nie je prípustná, z tohto dôvodu som bol ukrátený na svojich právach a nemôžem sa domáhať plnej náhrady škody voči tomu, kto ju spôsobil, a to obnovením spoluvlastníckeho vzťahu do pôvodného.

Ako som už uviedol a odôvodnil, náhrada škody, ktorá mi bola priznaná Európskym súdom pre ľudské práva sa týkala len priamej náhrady škody, nejednalo sa o náhradu škody, ktorá mi vznikla tým, že náhrada škody ktorá mi vznikla mi bola uhradená takmer po 10 rokoch po vzniku škody a pri úrokovej sadzbe, ktorou som ja bol povinný platiť a trovách exekučného konania, moja škoda sa zniekoľkonásobila. Nakoniec v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva sa ani približne nezistovala výška škody, ktorá by sa dala určiť len konaniami podľa vnútroštátnych predpisov.

Z uvedených dôvodov som bol poškodený na svojich právach a nemám inú možnosť na ich ochranu, ako obrátiť sa na Ústavný súd SR, ktorý môže rozhodnúť o mojich právach.

Ako bolo vyslovené citovaným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, Slovenská republika, Okresný súd Rožňava svojimi uzneseniami porušil moje ľudské práva. Nakoľko obnova konania v exekučnom konaní nie je možná musel som sa domáhať náhrady škody. V súvislosti s úpravou náhrady škody spôsobenej štátom v zákone č. 58/1969 Zb. nebolo možné však si náhradu škody za porušenie tohto práva od štátu úspešne uplatniť. Z uvedeného dôvodu mám za to, že bola tiež porušená rovnosť účastníkov konania a bol som diskriminovaný. V zásade každý právny subjekt na území Slovenskej republiky znáša náhradu škody, ktorú zaviniel. Slovenská republika ako účastník týchto vzťahov by tiež mala plne za svoje činy zodpovedať. V mojom prípade sa to však nepotvrdilo, pričom Slovenská republika v zásade ani neporušila konkrétne ustanovenia zákonných právnych predpisov. To, že tieto zákonné právne predpisy nespĺňajú parametre európskeho súdneho práva v tejto časti sa dá napraviť ich zmenou a do toho času, pokiaľ k zmene nedôjde, náhradou takejto ujmy iným spôsobom.“

Na tomto základe sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„... Základné právo sťažovateľa na slobodu a rovnosť podľa čl. 12 ods. 1..., právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, na spravodlivý proces podľa článku 46 odsek 1 Ústavy Slovenskej republiky, na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru..., konaním a rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. 04. 2014 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Co/283/2013, bolo porušené.

... Zrušuje sa rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. 04. 2014 vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Co/283/2013 a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

... Krajský súd v Trenčíne je povinný uhradiť sťažovateľovi nemajetkovú ujmu vo výške 100.000 € a nahradiť mu trovy konania a právneho zastúpenia na účet advokáta... vo výške 340,90 EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia sťažovateľ odôvodňuje takto:

„V prípade, ak by som hneď pri predaji nehnuteľnosti dostal primeranú náhradu za môj spoluvlastnícky podiel v nehnuteľnostiach, vyplatil by som ňou moje dlhy a ešte by mi zostali finančné prostriedky. Nakoľko sa tak nestalo moje dlhy pri 22 % úrokovej sadzbe p. a. narástli na niekoľko násobok. Priznaná suma nestačí ani na ich náhradu. Z dôvodu zlých finančných podmienok triem biedu, sú proti mne vedené rôzne exekúcie. Mnohí moji priatelia sa odo mňa odvracajú a jeden z nich, z dôvodu že nevidel východisko zo situácie keď som mu nemohol vrátiť vyšší finančný obnos ktorý mi požičal, spáchal samovraždu. Môj syn trpí a má neveselí detstvo nakoľko sa o neho nedokážem postarať tak ako sa majú jeho spolužiaci. Takýto stav trvá od roku 1999.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 30. apríla 2014 z hľadiska toho, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať

ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd ako odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku z 30. apríla 2014, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu, poukázal na predchádzajúce rozhodnutia vo veci konajúcich súdov, na obsah opravných prostriedkov sťažovateľa (odvolania a dovolania, pozn.) a následne uviedol tieto právne závery:

„V prejednávanej veci súd prvého stupňa vzhľadom na vznesenú námietku premlčania sa v prvom rade zaoberal takouto vznesenou námietkou premlčania skôr, ako pristúpil k meritórnemu preskúmaniu daného nároku na náhradu škody.

Tak ako už bolo konštatované v skoršom rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne, súd prvého stupňa správne na daný právny vzťah použil zák. č. 58/69 Zb., nakoľko zák. č. 514/2003 Z. z. nadobudol účinnosť až od 01. 07. 2004, pričom v náväznosti na prechodné ust. § 27 ods. 2 cit. zákona, daný právny vzťah je potrebné posudzovať práve podľa zák. č. 58/69 Zb.

Zák. č. 58/69 Zb. rozlišuje dve formy zodpovednosti štátu za škodu. Prvou formou je vydanie nezákonného rozhodnutia a druhou formou zodpovednosti štátu za škodu je nesprávny úradný postup, čo sa prejavuje aj v špeciálnom úprave v danom zákone, pokiaľ ide o počiatok a dĺžku plynutia lehôt.

Počiatok premlčacej doby u nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím právna úprava viazala na deň doručenia, resp. oznámenia zrušujúceho rozhodnutia, čo však nie je prejednávaný prípad. Na to, aby sa mohlo jednať o nezákonné

rozhodnutie tu nie je splnená podmienka zrušenia daného rozhodnutia. Neobstojí preto námieta navorhovateľa v odvolaní, že takéto zrušenie rozhodnutia by malo byť nahradené rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 10. 07. 2007, č. 57239/00, pretože týmto rozhodnutím nedochádza ku zrušeniu rozhodnutí (resp. rozhodnutia) vnútroštátneho súdu, ale sa ním len deklaruje porušenie čl. 41 Dohovoru.

Preto nárok navrhovateľa na náhradu škody je v súvislosti s vyššie citovanými ustanoveniami zákona potrebné posudzovať ako nárok za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom.

V náväznosti na ust. § 22 a § 23 zák. č. 58/69 Zb. ust. § 22 ods. 1, 2 zákona dopadajú na premlčanie všetkých práv podľa zákona s výnimkou práva na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe, či treste, ktorého premlčanie je upravené v § 23 zákona. Ust. § 22 ods. 3 zákona potom upravuje prerušenie behu premlčacej doby pre všetky druhy nárokov prejednatel'ne obligátorne podľa § 9 zákona. Ust. § 22 ods. 1, 2 zákona ide o kombináciu doby subjektívnej a objektívnej, ktorá platí len pre prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, čo vyplýva z dikcie § 22 ods. 2, kde počiatok behu objektívnej premlčacej doby viaže len na okamih doručenia oznámenia rozhodnutia, ktorým bolo nezákonné rozhodnutie zrušené (čo nie je prejednávaný prípad) a preto sa toto ustanovenie nevzťahuje na existenciu nesprávneho úradného postupu.

Pri nároku zodpovednosti za nesprávny úradný postup sa teda uplatní jediná a to subjektívna premlčacia doba podľa § 22 ods. 1 veta prvá zákona, ktorá počína bežať okamihom, kedy sa poškodený o vzniku škody dozvedel, teda kedy zistil skutkové okolnosti, z ktorých možno dôvodiť vznik škody a orientačne, približne aj jej rozsah tak, aby bolo možné tiež určiť približne výšku škody v peniazoch.

Počiatok behu trojročnej subjektívnej premlčacej doby je potom nutné s poukazom na vyššie uvedené odvíjať od vedomostí navrhovateľa o tom, že mu škoda v určitej výške vznikla a že za ňu tiež štát zodpovedá, a nie od vedomostí navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe samotnom, t. j. o vedomosti, že nastala škodová udalosť. Tá totiž nemusí časovo spadať do jedného s okamihom vzniku škody.

V zmysle konštantnej judikatúry totiž platí, že pre počiatok behu subjektívnej premlčacej doby práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu nie je rozhodná vedomosť poškodeného o tom, ktorý orgán štátu škodu

spôsobil, ani to, či a kedy sa poškodený dozvedel o výsledku šetrenia príslušného orgánu a jeho sťažnosti pre nesprávny úradný postup.

Pokiaľ teda uzavrieme, že v prejednávanej veci sa teda navrhovateľ domáha náhrady škody voči štátu z nesprávneho úradného postupu s tým, že jeho nárok je potrebné posudzovať podľa ust. zákona 58/69 Zb. predmetom konania čo do veci samej je postup exekučného súdu Okresného súdu v Rožňave, kedy odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ sa ako poškodený v exekučnom konaní dozvedel o škode momentom, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu v Rožňave zo dňa 13. 09. 1999, t. j. dňom 29. 09. 1999 a preto odo dňa nasledujúceho od 30. 09. 1999 začala plynúť tak ako správne konštatoval súd prvého stupňa trojročná subjektívna premlčacia lehota, ktorá uplynula dňom 30. 09. 2002.

Čo sa týka prípadného prerušenia plynutia premlčacích dôb podaním sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva v tomto smere odvolací súd konštatuje, že právny poriadok Slovenskej republiky (na rozdiel od úpravy v Českej republike) nezakladá prerušenie plynutia premlčacej doby v súvislosti s podaním sťažnosti na Európsky súd pre ľudské práva. V prejednávanej veci nemožno ani argumentovať legitímnym očakávaním, že o jeho sťažnosti vecne rozhodne Európsky súd pre ľudské práva. Preto ust. § 112 OZ nemožno vykladať v tom kontexte, že podaním takejto sťažnosti by došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby. Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že zák. č. 58/69 Zb. obsahuje špeciálnu úpravu ohľadom plynutia premlčacej doby, a preto nie je dôvod aplikovať tu všeobecný právny predpis. Okrem toho je nutné zdôrazniť, že pokiaľ navrhovateľ uplatnil svoje nároky sťažnosťou pred Európskym súdom pre ľudské práva, uplatnil si tak nárok na spravodlivé zadosťučinenie za porušenie jeho práva garantované Dohodou, pričom na druhej strane táto vznesená námietka premlčania v konaní vedenom pred súdom prvého stupňa ako aj odvolacím súdom sa týkala navrhovateľom tvrdeného nároku na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zák. č. 58/69 Zb. Jedná sa preto o celkom odlišné nároky a uplatnenie jedného z nich nemôže viesť k prerušeniu behu premlčacích dôb u druhého nároku.

V konečnom dôsledku aj zo samotného rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva prípad Kanala verzus Slovenská republika, sťažnosť č. 57239/00 zo dňa 10. 07. 2007 vyplýva, že sťažovateľ namietal, že jeho majetok bol bez dostatočného odôvodnenia predaný

za cenu podstatne nižšiu ako bola jeho trhov hodnota, pričom sa odvolal na lanok protokolu č. 1. Zároveň v rozsudku európsky súd konštatuje, že v prejednvanom prípade bol predaj sťažovateľovho majetku uskutonen v súlade s prsušnymi ustanoveniami exekučného poriadku z roku 1995 a vyhl. . 465/91. Súd tiež konštatuje, že pokiaľ ide o sťažovateľov argument, že exekučné konanie malo byť zastavene potom čo jeho brat začal splácať jeho dlh, Okresný súd Ronava 13. 09. 1999 konštatoval, že veriteľ nedal súhlas na takto dohodu tak, ako to vyžadoval prsušn zákon a preto súd nenachádza žiaden náznak, že by namietan zásah bol nezkonn. Zároveň sa v rozsudku konštatuje, že súd nemôže špekulovať nad tým, za ak cenu by bol majetok na dražbe predan, ak by spoluvlastník nevyužil svoje predkupne právo. Vnútroštátne orgány však tm, že umožnili spoluvlastníkovi nadobudnúť sťažovateľov podiel na nehnuteľnosti za cenu, ktor bola nižšia ako je trhov hodnota, zbavili sťažovateľa primeranej šance, aby bol majetok predan za jeho skuton cenu a aby došlo k vyrovnaniu jeho dlhov vo väčšom rozsahu. Preto v konečnom dôsledku súd konštatoval, že nie je presveden, že vo vyššie uvedenom exekučnom konani bola dosiahnut spravodliv rovnováha medzi požiadavkami verejného záujmu a požiadavky ochrany práv sťažovateľa a preto tm došlo k porušeniu článku protokolu l. 41 Dohovoru ustanovuje, že ak súd dospeje k záveru, že bol poruen dohovor alebo jeho protokoly a vnútroštátne právo dotknutej vysokej zmluvnej strany umožňuje len iaston nápravu, súd prizná poškodenej strane v prípade potreby spravodlive zadosťučinenie. Keďže však v otázke aplikácie článku 41 nie je pripraven na rozhodnutie, preto bola vec odroen s tm, že nasledoval rozsudok Európskeho súdu pre ľudske práva zo dňa 14. 10. 2008.

V rozsudku Európskeho súdu pre ľudske práva zo dňa 14. 10. 2008 prípad Kanala verzus Slovenská republika sa dalej konštatuje, že ak v rozsudku konštatoval porušenie dohovoru, dotknut štát má právny záväzok ukon toto porušovanie a napraviť jeho následky.

Zároveň sa v rozsudku konštatuje, že nie je na súde, aby špekuloval ohľadom ceny, za ktor by bol majetok predan na dražby, ak by spoluvlastník nebol vyuil svoje predkupne právo. Vzhľadom na záver, ku ktorému dospel súd v hlavnom rozsudku sa však domnieva, že sťažovateľ utrpel stratu možnosti. Berúc do úvahy charakter zisteného porušenia a relevantne okolnosti tak, ako boli zistene uskutočnil odhad na spravodlivom základe ako to vyžaduje čl. 41 a priznal sťažovateľov z titulov všetkých druhov ujmy, spolu

celkovú sumu 15.000,- eur a zároveň 5.114,- eur z titulu nákladov a výdavkov, ktoré mu spoločne zo sporov vznikli vrátane úroku z omeškania.

Ako teda vyplýva z vyššie uvedeného rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vychádzal z úplne iných princípov, ako požadoval navrhovateľ v tomto konaní titulom nesprávneho úradného postupu tak, ako bolo vyššie uvedené. Za týchto okolností potom odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že bol v celom rozsahu správny postup súdu prvého stupňa, ktorý návrh navrhovateľa zamietol z titulu vznesenej námietky premlčania zo strany odporcu, nakoľko preukázateľne navrhovateľ podal svoj návrh na súde po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej subjektívnej lehote tak, ako bolo vyššie konštatované.“

Ústavný súd pri preskúvaní napadnutého rozsudku krajského súdu z 30. apríla 2014 ako odvolacieho súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového, ako aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Ústavný súd preto (napriek tomu, že sa sťažovateľ nedomáha vyslovenia porušenia v sťažnosti označených práv relevantným rozhodnutím okresného súdu) preskúmal aj rozsudok okresného súdu č. k. 4 C 56/2010-90 z 22. marca 2011, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľa. Okresný súd v predmetnom rozsudku uviedol:

„Po zhodnotení výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Vzhľadom na skutočnosť, že odporca v priebehu konania vzniesol námietku premlčania, súd sa zaoberal tým, či nárok navrhovateľa je premlčaný alebo nie je premlčaný. Navrhovateľ sa v tejto veci domáha náhrady škody z titulu zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle § 58/1969 Zb. Pokiaľ navrhovateľ v návrhu uviedol, že dňa 29. 9. 2009 v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, žiadal o prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym

a nezákonným úradným postupom orgánu verejnej moci, treba uviesť, že v tomto prípade, ak navrhovateľ odvodzuje svoj nárok z konaní pred Okresným súdom Rožňava vo veci sp. zn. Er 244/98 a Er 251/98, ktoré skončili vrátením poverenia zo dňa 13. 12. 2002, treba nárok navrhovateľa v zmysle § 27 ods. 2 Zákona č. 514/2003 Z. z. posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. Zákon č. 514/2003 Z. z. nadobudol účinnosť až 1. 7. 2004.

Vychádzajúc z horeuvedeného súd potom skúmal, či nárok (právo) uplatnený navrhovateľom v tomto konaní je alebo nie je premlčaný a to v zmysle § 22 zákona č. 58/1969 Zb. Treba uviesť, že zákon č. 58/1969 Zb. rozlišuje zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody podľa tohto zákona sa premlčuje za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody zrušenie rozhodnutia, plynie premlčacia doba odo dňa doručenia (oznámenia) zrušujúceho rozhodnutia. Najneskôr sa toto právo premlčí za desať rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Sám navrhovateľ potvrdil, že neexistuje v danej veci rozhodnutie, ktoré by bolo zrušené, a z ktorého by sa odvodzovalo uplatnené právo. Súd má za to, že v danom prípade treba použiť pre posúdenie premlčania, či nepremlčania uplatneného práva ustanovenie § 22 ods. 1 veta prvá. V prípade tohto ustanovenia § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. ide o subjektívnu premlčaciu dobu, čo možno vyvodiť zo znenia tohto ustanovenia, t. j. premlčanie sa viaže na deň, keď sa poškodený dozvedel o škode. Súd má za to, že pod pojmom dozvedieť sa o škode treba rozumieť vyžadovanie preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu a rozsahu do takej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť (vyčísliť) v žalobnom návrhu na súde. Pojem vedomosť o škode treba vysvetliť tak, že ide o vedomosť o škode (teda nie o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti), ale ako vedomosť o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktoré možno objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. V prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa názoru súdu platí len horeuvedená trojročná subjektívna doba, pri ktorej je rozhodný deň, keď sa poškodený dozvedel o škode a neplatí tu desaťročná objektívna premlčacia doba v zmysle § 22 ods. 2 zákona

č. 58/1969 Zb. Pre určenie začiatku plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy sa poškodený dozvedel o škode. Podľa názoru súdu deň, kedy sa poškodený dozvedel o škode, možno stotožniť s dňom, kedy nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu v Rožňave č. k. Er 244/98-180, Er 251/98 zo dňa 13. 9. 1999, t. j. deň 29. 9. 1999, ktorý deň je totožný s dňom, kedy toto uznesenie bolo doručené navrhovateľovi ako povinnému v exekučnom konaní. Týmto uznesením doručeným navrhovateľovi ako povinnému v 1. rade dňa 29. 9. 1999 Okresný súd v Rožňave potvrdil nadobudnutie spoluvlastníckeho podielu povinného [REDAKOVANÉ] z nehnuteľností zapísaných na [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastavanej plochy, s. [REDAKOVANÉ] spoluvlastníkom [REDAKOVANÉ]. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že znalec [REDAKOVANÉ] znaleckým posudkom [REDAKOVANÉ] určil cenu nehnuteľnosti vo výške 439.280 Sk a na základe takto zistenej ceny exekútor dňa 21. 12. 1998 vydal vyhlášku o dražbe nehnuteľností, podľa ktorej dražba sa mala konať dňa 22. 1. 1999 na EÚ v [REDAKOVANÉ]. Dražba sa však nekonala, pretože dňa 28. 12. 1998 spoluvlastník dražených nehnuteľností [REDAKOVANÉ] zložil výšku podielu nehnuteľnosti, ktorý sa mal dražiť vo výške 219.640 Sk a zabránil tak v zmysle § 166 ods. 2 Exekučného poriadku predaju nehnuteľnosti. K zmareniu dražby došlo v dôsledku toho, že spoluvlastník [REDAKOVANÉ], ktorý je podielovým spoluvlastníkom v 1 dražených nehnuteľnosti, dňa 28. 12. 1998 zaplatil výšku podielu nehnuteľnosti, ktorá sa mala dražiť vo výške 219.640 Sk a zabránil tak predaju draženého spoluvlastníckeho podielu, resp. dražbe tohto spoluvlastníckeho podielu povinného v 1. rade. Súd k cene nehnuteľnosti uviedol, že námietku povinného v 1. rade smerujúcu k cene nehnuteľnosti súd považoval za neopodstatnenú, pretože cena nehnuteľnosti bola zistená podľa cenových predpisov, čo potvrdili obaja znalci. Znalec je totiž pri zisťovaní ceny obmedzený cenovým predpisom vyhláškou č. 455/91 Zb. Pri takto určenej cene exekútor určil vyhláškou termín dražby. Vyhláška o vykonaní dražby zo dňa 21. 12. 1998 bola navrhovateľovi ako povinnému v 1. rade doručená 28. 12. 1998, teda v deň, keď spoluvlastník zložil hotovosť za podiel povinného v 1. rade. Nesúhlas navrhovateľa s cenou nehnuteľnosti (v exekučnom konaní ako povinného v 1. rade) vyplýva aj z obsahu spisov sp. zn. Er 251/98 a Er 244/98, keď napríklad navrhovateľ ako povinný v 1. rade podal námietky k znaleckému posudku k cene nehnuteľnosti už dňa 14. 10. 1998, keď podal námietky voči priebehu exekúcie

a návrh na anulovanie dražby a predaja nehnuteľnosti zo dňa 22. 1. 1999, v ktorých namietal tiež cenu nehnuteľností podľa znaleckého posudku. Napokon navrhovateľ ako povinný v 1. rade v dovolaní zo dňa 19. 10. 1999 uvádza, že cena nehnuteľnosti nezodpovedá trhovej cene. V predmetnej exekučnej veci napokon došlo k vráteniu poverenia exekútorom súdu 13. 12. 2002 z dôvodu, že došlo k vymoženiu pohľadávky.

Navrhovateľ podal žiadosť o prerokovanie jeho nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym a nezákonným úradným postupom orgánu verejnej moci odporcovi dňa 29. 9. 2009, čo odporca potvrdil. I táto skutočnosť je dôležitá pre posúdenie premlčania uplatneného nároku. Podľa názoru súdu vzhľadom na horeuvedené dňom 30. 9. 2002 došlo k uplynutiu trojročnej subjektívnej premlčacej doby a teda nárok navrhovateľa uplatnený v súdnom konaní návrhom podaným dňa 29. 3. 2010, písomne doplneným dňa 30. 3. 2010 je premlčaný. Trojročná premlčacia subjektívna doba začala plynúť dňa 30. 9. 1999 a uplynula dňa 30. 9. 2002. S prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľ ako povinný v 1. rade v exekučnom konaní mal inú predstavu o výške ceny predmetnej nehnuteľnosti a to vo vyššej ako bola ustálená dvoma znaleckými posudkami, možno z tejto skutočnosti vyvodit', že mal vedomosť o škode ako o určitej majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú bolo možno objektívne vyčíslit' v peniazoch do takej miery, aby mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť na súde v premlčacej dobe.

Vzhľadom na skutočnosť, že odporca vzniesol námietku premlčania a podľa názoru súdu je nárok navrhovateľa premlčaný, súd nemohol navrhovateľovi nárok priznať a návrh zamietol. Súd vychádza z toho, že ak bola námietka premlčania dôvodná, nemôže byť uplatnené právo na náhradu škody súdom priznané.

Súd uvádza, že sa prednostne zaoberal otázkou premlčania práva a po dospení k záveru, že nárok navrhovateľa je premlčaný, návrh zamietol bez toho, aby skúmal, či je daná zodpovednosť za škodu u odporcu a a bez toho, aby sa zaoberal výškou škody.

Pokiaľ ide o obranu navrhovateľa, že premlčacia doba začala plynúť až právoplatnosťou rozhodnutia ESLP, súd uvádza, že sa s týmto názorom navrhovateľa nestotožňuje. V súlade s článkom 19 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na zabezpečenie plnenia záväzkov prijatých Vysokými zmluvnými stranami v tomto dohovore a v jeho protokoloch sa zriaďuje Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle článku 34 tohto Dohovoru súd (rozumej ESLP) môže prijímať sťažnosti od ktoréhokoľvek

jednotlivca, mimovládnej organizácie alebo od skupiny osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných Dohovorom alebo jeho protokolmi jednou z Vysokých zmluvných strán. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že nebudú žiadnym spôsobom brániť účinnému výkonu tohto práva. Práve v zmysle tohto článku sa navrhovateľ obrátil so svojou žiadosťou na ESLP. ESLP vo svojom rozsudku zo dňa 10. 7. 2007 konštatoval porušenie článku 1 Protokolu č. 1. Podľa článku 1 Protokolu č. 1 (Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov priznať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút. Navrhovateľ sa svojou žiadosťou na ESLP obrátil dňa 6. 3. 2000, čo vyplýva z rozsudku ESLP zo dňa 14. 10. 2008. Podľa názoru súdu táto skutočnosť nemá za následok spočívanie premlčacej doby. Navrhovateľovi nič nebránilo uplatniť si včas nárok na náhradu škody voči odporcovi priamo na súde, pretože výšku škody, jej rozsah mu bol známy po 29. 9. 1999. Je síce pravdou, že v zmysle § 135 ods. 1 veta druhá O. s. p. súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd, ale súd nevidí priamu súvislosť rozhodnutia ESLP s týmto konaním. Súd vychádza zo zákona č. 58/1969 Zb., pričom zákonným dôvodom na odškodnenie podľa tohto zákona nie je zistenie porušenia ľudských práv a slobôd pri postupe orgánov verejnej moci, pretože zákon č. 58/1969 Zb. výslovne dovoľuje postihnúť len porušenie zákona. Súd nevidel dôvod na postup podľa § 109 ods. 1 písmeno b) zákona č. 58/1969 Zb., pretože tento zákon už nie je účinný. Vzhľadom na horeuvedené súd návrh navrhovateľa zamietol.“

Sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 12 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 30. apríla 2014. Základom argumentácie sťažovateľa je jeho nesúhlas s právnym názorom konajúcich súdov, podľa ktorého nárok na náhradu škody uplatnil po uplynutí premlčacej lehoty, a aj s tým, ako konajúce súdy určili začiatok plynutia premlčacej lehoty.

Sťažovateľ poukazuje na to, že rozhodnutie ESLP mu priznalo len náhradu časti škody, pričom nemal možnosť podať návrh na obnovu konania, preto sa musel domáhať náhrady škody.

Podľa sťažovateľa bol porušený princíp rovnosti strán a taktiež došlo k diskriminácii, keďže nebola vyvodená zodpovednosť štátu za vzniknutú škodu.

Krajský súd v napadnutom rozsudku z 30. apríla 2014 uviedol, že vec posudzoval podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), a nie podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Nárok právne kvalifikoval ako nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pri ktorom sa uplatní len subjektívna premlčacia lehota. Táto lehota začne plynúť podľa § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. okamihom, kedy sa poškodený dozvedel o vzniku škody, t. j. kedy zistil skutkové okolnosti, z ktorých možno dôvodiť vznik škody. Začiatok plynutia premlčacej lehoty sa preto neodvíja od vedomosti o nesprávnom úradnom postupe, t. j. vedomosti o tom, že nastala škodová udalosť. Podľa krajského súdu nie je rozhodujúca vedomosť o orgáne štátu, ktorý škodu spôsobil, prípadne vedomosť o výsledku šetrenia alebo sťažnosti pre nesprávny úradný postup. Krajský súd poukázal, že tieto závery vyplývajú z konštantnej judikatúry (bez jej citácie uvedením konkrétnych rozhodnutí, pozn.). Tieto právne závery uviedol vo svojom rozsudku aj okresný súd, pričom uviedol, že dňom, kedy sa sťažovateľ dozvedel o škode, bol 29. september 1999, t. j. deň nadobudnutia právoplatnosti uznesenia Okresného súdu Rožňava z 13. septembra 1999, ktorý bol dňom doručenia tohto uznesenia sťažovateľovi. Podľa okresného súdu sťažovateľ svoj nárok uplatnil podaním na súd 29. marca 2010, t. j. po uplynutí premlčacej lehoty.

Krajský súd v spojení s okresným súdom uviedli, že podanie sťažnosti ESLP nemá za následok prerušenie plynutia premlčacej lehoty z dôvodu, že pre takýto záver chýba výslovná zákonná úprava. K tomuto záveru dospeli konajúce súdy aj na tom základe, že konanie pred ESLP má iný predmet, ktorý vecne nesúvisí s konaním o nároku na náhradu

škody pre nesprávny úradný postup podľa zákona č. 58/1969 Zb., ktorý môže byť úspešne uplatnený, len keď sa konštatuje porušenie zákona v konaní orgánu štátu.

Ústavný súd považuje výklad príslušných ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. – predovšetkým § 22 ods. 1 – krajským súdom za jeden z možných výkladov, pričom konajúcimi súdmi uplatnený výklad rešpektuje zmysel a účel tohto ustanovenia, je logický a nemožno ho považovať za svojvoľný (arbitráry). Ústavný súd tiež konštatuje, že krajský súd svoj právny záver o premlčaní nároku primerane odôvodnil, tento záver preto nie je zjavne neodôvodnený. Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu predstavuje dostatočný podklad pre výrok napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým tento potvrdil preskúmaný rozsudok okresného súdu, ktorým tento zamietol návrh sťažovateľa.

Ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že právny záver konajúcich súdov je založený na aplikácii a výklade § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Výklad a aplikácia tohto ustanovenia – predovšetkým vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej lehoty – zodpovedá rozhodovacej praxi všeobecných súdov.

V tomto kontexte ústavný súd poukazuje napr. na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 M Cdo 13/2010 z 20. marca 2012, v ktorom najvyšší súd uviedol:

„Ak ale podmienkou na uplatnenie práva na náhradu škody je nesprávny úradný postup, potom pre začiatok plynutia trojročnej subjektívnej premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 vety prvej zákona č. 58/1969 Zb. je rozhodujúci okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode, v takom prípade na rozdiel od škody uplatňovanej vydaním nezákonného rozhodnutia, pre plynutie premlčacej doby nemá právny význam zrušenie rozhodnutia, ktorému prípadne i predchádzal nesprávny úradný postup ani deň jeho doručenia (oznámenia) poškodenému. Predpoklad hypotézy právnej normy § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. (pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby práva na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu) sa totiž nespája s vedomosťou poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá ale ani s jeho vedomosťou o tom, či a prípadne kedy nesprávnosť úradného postupu bola vyslovená (konštatovaná) príslušným orgánom... Jediným predpokladom začiatku plynutia premlčacej doby je okamih, kedy sa poškodený

dozvedel o škode. Poškodený sa dozvie o škode vtedy, ak sú mu známe skutkové okolnosti, z ktorých možno zistiť vznik škody (v predpokladanej výške) zakladajúcej jej uplatnenie v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., preto nie je určujúce, či napríklad (ne)správnosť úradného postupu bola v inom konaní zisťovaná, prípadne vzniknuté následky mohli byť v takom konaní reparovateľné a či výsledky takéhoto konania (jeho právne závery) boli poškodenému známe; v uvedenom okamihu teda nemusí byť daná (napr. z rozhodnutia súdu vyplývajúca) nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednosti povinného subjektu.“

Obdobné právne závery vyplývajú aj z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Českej republiky v rámci aplikácie a výkladu § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Najvyšší súd Českej republiky napr. v uznesení sp. zn. 25 Cdo 754/2003 z 22. apríla 2004 uviedol:

„Ustanovenie § 22 ods. 1 prvej vety zákona č. 58/1969 Zb. neuvádza ako predpoklad začiatku plynutia premlčacej lehoty vedomosť poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, resp. ktorý orgán štátu škodu spôsobil... Pre začiatok plynutia premlčacej doby nie je významné ani to, či a kedy sa poškodený dozvedel výsledok šetrenia o jeho sťažnosti na nesprávny úradný postup. Výsledok konania o takejto sťažnosti nie je podmienkou (ani prekážkou) pre uplatnenie nároku na náhradu škody a nemá vplyv na vedomosť poškodeného o tom, že vznikla škoda.“

Rovnaké právne závery vyplývajú aj z rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 1793/2004 z 30. augusta 2006, resp. z uznesenia sp. zn. 28 Cdo 479/2009 z 5. apríla 2011.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy alebo jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom

z 30. apríla 2014. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad predovšetkým § 22 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. krajským súdom ako odvolacím súdom takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd nezistil ani také skutočnosti, ktoré by naznačovali možnosť vysloviť porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 30. apríla 2014.

Sťažovateľ tiež namieta porušenie čl. 12 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho rozsudkom z 30. apríla 2014.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že čl. 12 ods. 1 ústavy má charakter ústavného princípu, resp. všeobecných interpretačných pravidiel, ktoré sú všetky orgány verejnej moci povinné rešpektovať pri výklade a uplatňovaní ústavy, a preto sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 119/07). Keďže predmetom tohto konania je rozhodovanie o porušení základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z ústavy a kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, možno v tomto konaní uvažovať o porušení čl. 12 ods. 1 ústavy len v spojení s porušením konkrétneho základného práva alebo slobody.

Pretože v posudzovanom prípade ústavný súd nedospel k záveru o porušení niektorého základného práva alebo slobody, nemohol dospieť ani k záveru o porušení čl. 12 ods. 1 ústavy.

Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2016